

Microsoft®

Microsoft®
Word

Edip Cansever

Ben Ruhi Bey Nasılım

I

Gördün mü hiç suyun yanmasını tuzda

Gördüm ben bu yaşam boyu iniltiyi

Büyük bahçelerin küçük içinde

Saksılardan birinde

Gördüm de

Uyurken uyandırılmış gibi

Beni bir sardunya büyüttü belki.

O ben ki

Bir kadında bir çocuk hayaleti mi

Bir çocukta bir kadın hayaleti mi

Yalnızca bir hayalet mi yoksa.

Ne peki

Yere dökülen bir un sessizliği mi

Göğe bırakılmış bir balon sessizliği mi

İşini bitirmiş bir org tamircisinin

Tuşlardan birine dokunacakkenki

Dikkati ve tedirginliği mi.

Bekler mi beni

Her yanı, ama her yanı çocuklar gibi gülümseyen

Bir sürü yaz gününün içinde

Acaba bekler mi beni

Uykularım, o sonsuz uykularım

Yanmış bir limonluktaki

- Ve limonlar ki her gün bir yaprak ayininde

Sesini hiç eksiltmeyen -

Ama bilmez miyim ben

Bilmez miyim hiç

Böyle sığ hayallerle oyalanmak yerine

Kısacık bir zaman olmalıydı elimde

Turfanda meyva gibi bir zaman

Yollar yollar kateden tadı ve ekşiliği

Geçerek erguvanların dönemecinden

Leylakların dörtyol ağzından

Yapıştırıncaya dek beni dudaklarına

Acının dudaklarına ve geçmişin

Bir yaban gülü yaprağı gibi beni

Ama ne gezer.

Korkmuyorum artık solmaktan

Solmaktan ve solgunluktan

Gelmişim nerelerden böyle

Kurumuş bir dere yatağı gibi

Ya da pek kurumamış da

Baygın, hasta ya da cançekişen

Çırparaktan yüzgeçlerimi dip sularında

Ya da yer tahtaları, muşamba, örtük perdelerin kasvetini

Yorgun düşerek taşımaktan

Ve ne çıkar ayırmam kendimi

Suların büyük içkilere kavuştuğu koylardan.

Koylardan

Kapsayan o sevimsiz, o küçük aşkları da

Eskiyen turunçlar gibi ilk rengini pek aratmayan

Ayırmam kendimi

Diyorum ayırmam

Köhnemiş bir geminin -izine pek rastlanılmayan-

İçindeki bir yolcudan da, değerli taşlarla dolu cepleri

Cepleri yüreği cepleri

Ayırmam da ben

Kim görürdü o yolcuyu, yani kim farkedirdi beni

Sıradan acılardır çünkü bütün ilgileri toplayan

Oysa sıkıntıyı buruşuk bir iç çamaşırını gibi saklayan

Bu kımılıtsız gövde

Görülmemiştir ki hiç görülsün şimdi

Görülmediği gibi gündeğumundan havalanan kuşların

Ya da bir oda kapısını açtığınız zaman

O müthiş öğle sığağında

Pencerenin önünde örgü ören birinin

- Örgü mü, bir çay bardağını başka başka tutan ellerin becerikliliği mi-

Görülmediği gibi

Ama var mıydı sanki görülmek isteyen

Var mıydı bir şeyler bekleyen yüreğimin eskittiklerinden.

II

Ve her şey hızla yetişti sonra

Sarı bir günün kahverengi yarımına.

Yıkılmış bir ağacın üstünde yıllarca oturdum da

Gözleri avına benzeyen bir avcıydım sanki

Ağaç da çürümüş zaten

Kazımış, oymuş bir yerlerinden gelip geçen onu

Ağaç mı, içi yıllarla dolu bir kutu mu

Çözmek için mi acaba içlerindeki bir gizi

-Gizi mi, bir giz gereksinmesini mi-

Yoklamışlar orasından burasından

Kim bilir.

Ama sessizlikten başka ne bulmuşlar

Önemsiz bir iki anıdan başka

Ya insan kılığında ya da bir dekor taşkınlığında

Sorarım ne bulmuşlar

Çoktan yeni bir umuda dönüşmüştür onlar da

Anılar.

Oysa bambaşka şeyler olmalıydı ağaçta
Kazılmış, oyulmuş yerlerinde ağacın
Buruk mayhoş, daha çok da bir zehir tadındaki
Bir şeyler olmalıydı. Ve sanki
Yıllar var ki saklamışım orda ben
Saklamışım anlaşılın
Odasında yapayalnız doğuran bir kadının
Dışa vurmak istemediği
Ya da pek gereksinmediği
O iniltiyi andıran
Duyurulmayan her şeyi.

III

Ve her şey dönüştü işte
Kahverengi bir çarşambadan
Sapsarı bir cumartesiye.
Ansızın bir rüzgar çıktı demin
Çölde yanıt arayan alaycı bir rüzgar
Kolalı bir örtü gibi acıtıyor yüzümü
Yakıyor göz kapaklarımı da
Toplayıp getiriyor anılarımı bir bir
Uzun yolları hiç sevmeyen anılarımı.

(Kaç türlü girilirdi anılardan içeri?

1 - İşte! bir zambağın özsuynunun içilişi gibi

2 - Süt emer gibi bir memeden

Bütün renklerin ve bütün kokuların bir anda bilinişi

3 - Dibini kazıyor alanlar: dünyanın iç çekişi.)

(Ansak mı anmasak mı

Yeri mi şimdi değil mi

Bir tren yolculuğunda ve her yerde

Her şeyin ya da hiçbir şeyin hiç mi hiç çekilmezliğini

Bir hafta tatilini, bir öğle vaktini, belki bir pazartesi

Saatler iyi

Adamlar gülüyorlarsa iyi, gülmüyorlarsa gene iyi

Ve bütün yolcuların dalgın

Koparıp koparıp bir şeyler yediklerini

Görünüşte kararsız

Görünüşte üzgün, endişeli

Görsek mi acaba, görmesek mi

Açıp da kapalı gözlerini arada

Şöyle bir görünümü tek bir solukta

Yalandan, inatla içine çekenleri

Ya da bir köprüden geçerken, bir tünele girerken

Belirtip yüzlerinde çok görmüşlüğün izlerini

Bir tilki çevikliğiyle, acele

Katarak yolculuğa hiç yoktan bir gizemliliği

Bilmem ki, görmesek mi

Durunca tren bir istasyonda

Dudakları çatlamış, ateşli, hasta bir istasyonda

Dünyanın bütün elma satıcılarına bakıp

Bakıp da her şeyi ilk defa tanıyormuş gibi

Uzanıp pencerelerden sarkık gerdanlarıyla

Tutarak parmaklarıyla yalancı

Ve ucuzundan bir kolyeyi

Acaba görmesek mi

Bir treni ve dünyada tren olan her şeyi.

Ansak mı anmasak mı acaba

Yeri mi şimdi, değil mi

Sırasını bekleyen bir kadının, hasta

Gereğinden fazla abartılmış yüzünü

Besbelli iğrenirdiniz

Çevirirdiniz gözlerinizi yer tahtalarına

Bir duvar saatine ya da kapıya

Telefona bakardınız, tırnaklarını incelerdiniz uzun uzun

Kısaca

Kaçınmak isterdiniz o yüzden -ama bitmedi-

Gördünüz, görüverdiniz bir daha

Sıyrılmış acılardan ansızın

Sevecen, durgun, sade

O yüzü

Belki de, orda, acele

Karar verdiniz

Bir anneniz olsun isterdiniz böyle

Ve belki sarılıp öpmek isterdiniz onu

Her neyse...

Söylesek, yeniden mi söylesek şimdi de

Ben uzun yolları hiç sevmem

Doğacak bir çocuk gibi beklemeli anılar

(Ansızın doğmalı, ansızın ölmeli saniyelerde.)

IV

Bırakıp gidiyor anılarımı rüzgar

Denize bırakılmış çöpler gibi

Yol kenarlarında birikmiş gereksiz eşyalar gibi

Geri veriyor ve çekip gidiyor usulca.

Bulanık bir havuzun yanında buluyorum kendimi

Bakımsız, taşları kırık bir havuzun yanında

İçinden koyu yeşil bir çocuğun baktığı

Çürümeye yüz tutmuş yaprak renginde

Ağlaması yağmurlu bir sundurmaya benzeyen

Kırık iskemleleri, çatlamış mermer masasıyla

Yağmurlu bir sundurmaya

Ve pencerelerde belli belirsiz bir kadın

Pencerelerde ve her yanda.

Bir çocukta bir kadın hayaleti mi

Bir kadında bir çocuk hayaleti mi

Yalnızca bir hayalet mi yoksa.

(Nerdeyim

Kelebeklerden dokunuşlar alan bir yaprak gibi inceyim

Para bozduranların az çok bildiği

Adres soranların gene bildiği

Bir sokakta bir aşağı bir yukarı

Saatlerce dolaşanların hemen hemen bildiği

Amansız bir güceniğim.)

Geri getiriyor bunları rüzgar

Geri getiriyor anılması kırmızı bir konağı da

İniltili, hasta bir konağı da

Çatısında baykuşların tünediği

Birtakım iplerin düğümlendiği tahtaboşlarda

Ve bütün konuşmaların tek bir cümlede toplanıp

Suskunluğu bir anıt gibi yükselttiği

Bir konağı ve konağın olanca görkemini

Geri getiriyor rüzgar.

(Konaksa yandı çoktan

Tertemiz bir asfalt ezip geçti onu

İyi biliyorum tertemiz bir asfalt

Ezip geçti onu

Kırmızı bir konak mezarı gölgesi bırakarak.)

Ve yıllar ve günler ve saatler ayarlandı

Caddeler, iş hanları kahveler ayarlandı

Meyhaneler, genelevler

Pasajlar, dar sokaklar, geçitler

Soğuk biralar ayarlandı, soğuk her şey

Ve bütün ilişkiler

Birden yerini aldı.

Ve her şey yetişti gene

Sarı bir çarşambadan

Kahverengi bir cumartesiye.

V

Ben Ruhi Bey, nasıl olan Ruhi Bey

Nasılım

Bir yaz ikindisinden çıktım geldim

Diyelim bir pazartesiydi, biraz da şöyle geldim

Kapıyı iyice kapadım

- Kapadım mı, evet, kapadım -

Çitlembik ağacının altından geçtim

Frenk üzümlelerinden bir iki salkım kopardım

Dişlerimle sıyırdım

Sardunya renginde ve sardunya tadında idiler

Biri fotoğrafımı çekiyorkenki gibi durdum

Azıcık gülümsedim

Ve dünya bana gülümsedi

Çakılların üstünden yürüdüm

Yürüdüm ki, bir sese benziyordum sanki

Yüzyıllarca önce kırılmış bir kemik sesi

İyice duydum

Çıkarken bahçe kapısını açık bıraktım

- Çok yüksekti. Deniz dibi renginde ve demirdendi. Üstünde aslan başı

kabartmalar vardı. İki yanında çok yüksek iki duvar uzar giderdi.

Dışardan çam ağaçları görünürdü. Bir kırbaç gibi görünürdü. Ve

ağaçların üstünde kırbaç kılıflarına benzeyen ve evlatlıkların mavi

pazen giysilerini andıran kalınlaşmış bir gökyüzü dururdu -

On sekiz on beş trenine yetiştim

Geniş kadife koltuğa oturdum

Puromu yaktım - iki kibrit harcadım -

Akşam gazetelerinde pek bir şey yoktu

Haydarpaşa'ya kadar bulmaca çözdüm

İskelede saçları çok iyi taranmış bir kız bana baktı

Bakışından tedirgin oldum

Giyimsizdi, boyasızdı, bakımsızdı

Vapurla Karaköy'e geçtim

Tokatlı'ya uğradım

Köprüden aldığım Fransız dergilerini karıştırdım

Kirazla bir kadeh rakı içtim

Çıkarken boy aynasında kendime baktım

Oldukça yakışıklıydım

Gömleğim temizdi, beyaz ceketim

Tertemizdi ve ayakkabılarım

Pantolonum ütülü

Yelek cebimde ince altın bir zincir

Sarı ve ince bıyıklarım

Tam Ruhi Bey bıyığıydı

Ve iki parmağın arasında bir çiçek sapı

- Zakkum muydu, değil miydi, belki yazpatı -

Boynumda menekşe rengi bir papyon

Hafifçe sarkık

Dudağımda bitti bitecek bir sigara

Kenarında dudağımın

Dışarı çıktım.

Tünele bindim, Asmalımescit'teki Viyana lokantasına geldim.

Avusturyalı karı koca beni karşıladılar

İkisi de eğilerek ben dimdik durdukça onlar bir kez daha eğilerek beni

karşıladılar

Benden başka oldukça şişman iki adam daha vardı. Beyaz Ruslardandılar, gözleri

necef taşı gibi sert ve parlaktı

Tezgahta bir Leh Yahudisi votka içiyordu, yüzündeki ince damarlar fırçayla
çizilmiş gibiydi, bir silinip bir canlanıyorlardı.

Soğuk et getirdiler bana, omlet, bira filan getirdiler
Üstüne kremalı ahududu getirdiler, likörle kahve getirdiler
Çıkarken bolca bahşış bıraktım.

Markiz'e uğradım, dört mevsimden süzölmüş bir konyak içtim
Düzeltilip arada bir bıyıklarımı
Uçları hafifçe ıslak
Bir ara pencere camında kendime baktım
Baktım ki, ben Ruhi Bey
Nasıl olan Ruhi Bey
Daha nasılım.

Oradan Galatasaray'a kadar yürüdüm
Bir kadının pembe beyaz teni dağılıp uçuşarak
Gezindi ortalıkta bir süre
Ve durdum
Durdum bu güzel yaz ikindisinden çıkıp
Bambaşka bir sonbahar sabahını giyinceye kadar Nasılım.

VI

Nasıl olacaksınız Ruhi Bey
Bugün de erkencisiniz Ruhi Bey
Şarapla bira mı içiyorsunuz Ruhi Bey

Böyle sabah sabah Ruhi Bey

Akşam akşam Ruhi Bey

Akşam sabah Ruhi Bey

Cıgara alır mıydınız Ruhi Bey

Yakalım Ruhi Bey, yakalım

Böyle üşümüyor musunuz Ruhi Bey

Benim de ayakkabılarım su alıyor Ruhi Bey

Ne olur ne olmaz

Önümüz kış Ruhi Bey

Ee, daha nasılsınız Ruhi Bey

- İyiyim, iyiyim.

(Gelsem gelsem bir solgunluktan gelirim

Kızgın bir sardunyanın üstelik üvey çocuğu

Pembe pembe azarlanırım

O ölür ben azarlanırım

Kocaman bir konakta uzarım kısalırım

Ellerim tırnaklarım

Yeni kırpılmış bir koyun derisi gibi pespembe

Ve sıcak

Gözlerim, gözlerim benim

Denizi ilk defa gören bir çocuğun

Birdenbire yaşlanması neyse.)

Sizinle görüşelim Ruhi Bey

Vaktim yok, vaktim yok

Ruhi Bey, görüşelim

Vaktim yok görüşmeye kimseyle

Ruhi Bey!

Kendimle bile, kendimle bile.

(Olmaz ki, kimse kimseyi sevemez

Ama hiç kimse.)

BİR ÇİÇEK SERGİCİSİ DER Kİ

Bin dokuzyüz on iki miydi, bin dokuz yüz elli iki miydi

Güneşli bir öğle miydi, çiçekler gölgesiz miydi

Ellerim kirlî miydi

Neydi

Çiçeklere su mu serpiyordum, bir karanfil çok mu uzaklardan gelmişti

Bilmem ki

Benim bütün yaşamımda hep karanfiller olmuştur

Her zaman hatırlarım

Sanki bir karanfilden sürekli doğmuşumdur

Bin dokuz yüz on iki doğumlu bir karanfili

Karım göğsüme takmıştı. Şimdi ben çok yaşlıyım

Şimdi ben nedense çok yaşlıyım

Herkesi ayrı ayrı tanımam

Ruhi Bey'i İçerenköy'den tanırım

İçerenköy'ü iyi bilirim de ondan

Kaç yıl önceydi, şimdi unuttum

Babasını da tanırım

Kaç yıl önceydi, bilemem

Üryani eriği gibi gözleri vardı

Çizmeleri, kamçısı

Ruhi Bey, benden çiçek alırdı

O zamanlar sokak sokak dolaşırdım

Çiçek alanları iyi bilirdim

Ruhi Bey de çiçek alırdı

Nedense benden alırdı. Çünkü ben çiçekleri çok biçimli tutarım

Kuşkonmazları sevmem, kullanmam

Çiçeklerin aralıklarına bakarım

Sanki ben onları hep yeniden yaratırım, yontarım

Bin dokuz yüz kırk üçte biri öldü

Boynu değil, bir karanfilin sapıydı, yana düştü

Düşünce öldü

Bir ölümlük sindi ellerime

Bir ölümlük bana sindi

Ona sergimde her zaman bir yer ayırırım

Kimseler bilmez

Ben işte gizli gizli onu sularım

Karanlık bir karanfilliği

Yoklukta bir karanfilliği

O gün bugündür bütün çiçekler

Karanfildir benim için.

Bir gün de bir demet karanfilim yandı

Bir demet karanfilin penceresi, kapısı

Nedense yandı

Önce giyinik bir ev görünümündeydi, öyleydi

Takındı kırmızılarını sonra

Süslendi

Bir boşluk edindi orda kendine

Hemen oracıkta bir boşluk

Açtı şemsiyesini ve gitti.

Ben şimdi oğlumun yanında kalırım

Onun kırmızı yapraklardan yapılmış

Bir zamandışılığı vardır

Beni anlamaz

Anlamaz, niye anlasın

Anlaşılmak! -değil mi ama- sanki kimsenin olamaz

Ben kendime bir karanfil mezarı satın aldım

Beni oraya gömecekler

Ruhi Bey cenazeme gelecek

Ama hangi Ruhi Bey

Doğrusu biraz şaşırdım

İçerenköy'deki Ruhi Bey gelmez

O sadece karanfil satın alır

Ölümü pek beğenmez

Şimdiki Ruhi Bey ölüme daha yatkındır

Yaşamaya da

Ölümlle yaşam arasında bunalır bunalır

Ben bu kadarını anlarım

O gelir beni kaldırır

Bir karanfil kalabalığına artık katılır

Geçen gün gördüm

Acımayı unuttum

Sevinmeyi unuttum

Ben her şeyi artık unutuyorum

Ama o geçerken ne yalan söyleyeyim şuramda bir ağrı duydum

Ağrı da değildi belki, hani, nasıl

Gövdemi yeniden buldum

Acılar acılara eklenince ağırlaşıyor

Gövdem de ağırlaşıyor

Ruhi Beyle kocaman bir demet karanfil oluyoruz

Şu üstümdeki boşluk kadar

Bir demet

Yok artık pek konuşmuyoruz

Benim sözlerim eskidi

Onunki de eskidi

Zaten kelimeler sonludur

Öyle değil mi

Donuk donuk bakışıyoruz

Ben ölüme iyice yakın

O yaşamaktan uzak

Öyle bir gök içinde durmuş gibiyiz

Karanfiller ölürken

Karanfillerden bir deniz.

BİR MEYHANE GARSONU

İşte

Isınmış parke yolun kokusu

Demek ki ben mutsuzum

Tuhaf bir su içmişim de sanki içim görünüyor

Gözlerim buzdan

İçimde yaz kırıkları.

Ekleme gerek

Büyümesi gibi bir salyongozun

Yıllarla değil, yıllarla değil

Saniyelerle kıvrılmıştır kabuğum.

Aynalıpasaj'ı geçtim

Geçerken sağlı sollu aynalara baktım - her günkü gibi -

Vitrinlere baktım, düğmelere, fremuarlara

Yukardaki taş heykelciklere baktım

Bakmasam ne yapacaktım, açılıp kapanmaya başladı dudaklarım

Gözkapaklarım

Açılıp kapanmaya

Açılan kapanan çözülen

Ne varsa duyuyordum kendimde

Balıkpazarı'na saptım.

Ben balıkpazarı'na sapınca

Dünyada sayılmayan bir adamdım

Nasıl duruyorsa gökyüzü sayılmadan

Boylu boyunca bir duvar

Ve uzay nasıl duruyorsa

- Uzay ki mutluluktur

Ele geçmeyen bir sonsuzluktur uzay -

Ben masallara şunu bunu taşırdım.

Oldukça dar bir sokağa gelince durdum

Karşıdan karşıya çamaşırlar asmışlardı

Mor, pembe, beyaz çamaşırlar

Kızgın yaz güneşinin altında

Hoşlandım

Anahtarı kilide soktum, bundan da hoşlandım

Çevirdim bir iki kez, kapı titredi

Ben de titredim

Dükkanı açtım.

Karşiki evler çoktan uyanmıştı

Hemen herkesi az çok tanırdım

İki kocakarı, levanten, dama oynuyorlardı gene camın önünde

Çinko balkonda bir kız çocuğu ağlıyordu

Oydu

Bir satıcıya sesleniyordu, oydu

Besbelli yeni uyanmıştı, saçları dağınıktı

Zayıftı, süreklidi, değişmiyordu

Sesi inceydi, isterikti

Saate baktım dokuz buçuktu.

Ne yaptım da ben, daha sonra ne yapacaktım

Önce helaya girdim, bir süre helada kaldım

Terledim, adını bilmediğim bir kokuyla koktum

Mutfağa girdim

Patatesleri soydum yıkadım

Domatesleri salatalıkları

Soydum yıkadım

Muska böreği sardım kaldırdım

Bira kasalarını, boş şişeleri

Dükkanın önüne çıkardım

Camları sildim, ortalığı süpürdüm

Sonra bir iskemleye oturdum

Orda yüz binlerce cinayeti ben

Ve intiharı

Bir mutluluk gibi dışımda duydum.

Evet, gelirdi

Ruhi Bey mi dediniz, evet, gelirdi.

PATRON MASAYA GELİR

Ben patronum, şöyle böyle bir adamım

Bırakın konuşayım

Bir bira içeyim konuşayım

Kim ne derse desin kadınlara düşkünüm

Ne yapayım öyleyim

Kadın dendi mi sanki ben

Vişneli bir dondurmayı durmaksızın yalarım.

Ruhi Beyi pek tanımam

Yok, hayır, belki de iyi tanırım

Neden dersiniz ben herkesi iyi tanırım

İşsizim, dülgerim, boyacıyım

Herkesle bir olurum

Kişiliksiz kalırım.

Günün herhangi bir saatinde çıkar gelir

Nasılsınız Ruhi Bey, derim

O her zamanki gibi: iyiyim, iyiyim!

Şu köşedeki masa onundur

Başkası oturmuyorsa gider oturur

Şaraptan başka bir şey içmez

Bazen şarapla birayı karıştırır

Doğrusu sarhoşken hiç görmedim

Tersine çok incedir, derim ki biraz da soyludur

Nedense bulutlanır gözleri arada

O zaman kimseyi görmez

Uzaklara bakar yalnızca

Benimle konuşurken, gazetesini okurken

Ruhi Bey uzaklara bakar

Sanırsınız ki işte çok uzaklarda bir Ruhi Bey daha var

Bana öyle gelir ki durmadan geri çağırır onu

Ama durmadan

Ve alır karşısına - neden bilinmez -

Suçlu bir çocuktur da sanki o, gizli gizli azarlar.

Parası varsa verir

Yoksa hiç bir şey söylemeden çekip gider

Sonra bir cep saati vardır, arada çıkarıp bakar

Ama bilirim saatle filan işi yoktur

Zaten zamanla işi yoktur ki Ruhi Beyin

Hep aynı elbiseyi giyer

Yazın ceketini çıkarır

Kravatı ip gibidir, incedir

Ayaklarına hiç bakmadım

O kadar ilginçtir ki yüzü, ayakları bilmem var mıdır.

Bu meyhaneyi yirmi yıldır işletirim

Doğrusu Ruhi Bey gibisini hiç görmedim

Mısırçarşısı'nda baharatçı dükkanları vardır, bilirsiniz

Ruhi Beyi ben o dükkanlara benzetirim

Binlerce şeydir çünkü Ruhi Bey

Nanedir, ada çayıdır, zencefildir

Bu çevrede herkes onu tanır

Bana sorarsanız tanımaz

Şöyle ki, bir ayakkabı çivisi gibi kendine batar

Şarabıyla batar, uykusuzluğuyla batar

Gülmesi hüznüne

Konuşması susmasına batar.

Çok oturmaz, usulca kalkıp gider

Sıkılır da mı gider, pek anlamam

Anladığım bir şey varsa

Şu bardağı görüyorsunuz ya

Bardağa birayı boşalttığım gibi gider

Gitmeden önce biraz silikleşir

Sonra büsbütün solar

Gerçekte

Dört mevsimin karışımı gibidir Ruhi Bey.

Size bir olay anlatayım, çok kısa

Bir kış günüydü, kar yağıyordu

Gök sapından boşalmış papatya yaprakları gibi duruyordu

Kapıda Ruhi Beyi gördüm

Gözleri kıpkırmızıydı

Çiğnenmemiş karın üstünde

İki tek kokına gibi duruyordu gözleri

Beni birine gösteriyordu eliyle

Yanında kimseler yoktu

Birine yakınıyordu benden

Yanında kimseler yoktu

Bir adım daha attı

Eli bir bıçak ucu gibi sipsivriydi, uzundu

Ve nasıl olduysa oldu

Yitirdim bir anda gözden

Hani düş gördüm desem

O zaman sağ bileğim niye kanıyordu.

KÜRK TAMİRCİSİ YORGO VE KÜÇÜK BİR OLAY

Tepebaşı'ndan Pera'ya girerken

Küçük bir alandan geçeceksiniz

Geçmeyin!

Sağda ufak bir dükkan vardır, benimdir

Kapının üstünde KÜRK TAMİRCİSİ YORGO yazılıdır

İyi havalarda kapısı açıktır

İçersi biraz loştur

Loşolsun, ben severim, böylesi daha güzeldir

Ben, karım, bir de anjel

Biz üçümüz kürk kaplarız, kürk dikeriz

Anjel elimzide büyümüştür, iyi kızdır

Hemen hemen hiç konuşmayız - içersi biraz loştur -

Yoktur ki ne konuşsak yıllarca konuşmuşuz.

Ama baksak ki birbirimize arada

- Yorulunca işten bakarız da -

Sanki herkes yeni bir haber getirmiş gibidir

Öyledir öyledir

Yüzlerimiz ona göre kesilmiş

Ona göre biçilmiştir

Çünkü insan yalnızken katettiği yollardan

Ne zaman geri dönse yeni bir haber getirir

- Doğrusu kentlerden kentlere mektuplar da böyle sessiz gider -

Ve dışardan biri geçse gözlerimiz ona dikilir

Çok görmüşümdür iş hanlarındaki terziler

Kapıları açık terziler de böyledir

Biri merdivenleri çıkmayagörsün

O çıraklar kalfalar yok mu

Dişlerinde iğneler, iplikler

Başlarını kaldırıp

Hepsi birden göz kulak kesilirler.

Her neyse

Biz karı koca masada çalışırız

Anjel yerde çalışır

Nedense hoşlanır bundan, yerde çalışır

Biraz da açık saçık giyinir - söylerim, dinlemez -

Kürkleri bacaklarının arasına sıkıştırır

Kızarsa donunu filan gösterir - söylerim, dinlemez -

Yeni evlidir, kocası burada yoktur.

Ruhi Bey derler bir adam vardır

Ne bileyim işte, böyle bir adam vardır

Cin gibidir, nereden geldiği bilinmez

Dükkanın önünde durur

Tam şurada dikilir

Git dersin gitmez

Bu kez de Anjel'e dönerim

Anjel, derim, bak kızım Anjel

- Söylerim, dinlemez -

Yeni evlisin, kocan ne der

- Hiçbir şey demez!

Yeğeni vardır bir de Anjel'in

Şu karşıki dükkanda çalışır

On altı yaşlarında, çocuk

Bir gün yakaladığı gibi Ruhi Beyi

Tuttuğu gibi yakasından

Gerisini sormayın daha iyi

- Çünkü ben böyle şeyleri pek sevmem -

Hep birden karakolluk olduk

Bu olaydan tanırım işte Ruhi Beyi.

Gene mi

Evet, geliyor

Seyrek de olsa geliyor

Bakıyor bakıyor bakıyor yalnız

Anjel desen öyle

Bacaklarını dikmiş oturur

Aldırıldığı bile yok

Ruhi Bey de artık fazla kalmıyor.

RUHİ BEY ANLATIYOR:

BİR DÜĞÜN GÜNÜ VE SONRASI

Kısacık bir gündü, bir iki dakikalık bir gündü

Çocukların günü gibi bir gündü

Kahverengi fotoğrafları vardı, bulanıktı

Hiçbir şey açık seçik görünmüyordu

Kocaman bir bahçe olmalıydı, orda burda

Tavuskuşları olmalıydı, herbiri

Öyle bir başına hiç kımıldamadan duruyordu

Saniyeler sümbüller gibiydi

Saniyeler sümbüller gibiydi dokunsam iki parmağım arasında akıyordu

Kısacık bir gündü.

Bir kişi bile yoktu

Hayrünnisa ile ben vardım

Seylan taşları ile işlenmiş bir iğne vardı

Yansıyan kırmızılık taranıyordu güneşte

Kan gibi parlıyordu

Şöyle böyle hatırlıyorum

Beni ölüme uğurlayan bir düğün günü

Babamı hatırlıyorum

Babamın ölümünü

Kırbacıyla birlikte bir çam ağacına gömülü

Annemsa odasında babamın

Hasta yatağında

Kımıldamadan yatıyor

Pencerede sapsarı bir limon görüntüsü

Duvarda rengarenk bir kırbaç koleksiyonu

Hatırlıyorum

Dişleri vardı Hayrünnisa'nın

Hatırlıyorum

Bir şeyler vardı, ortasından kesilir gibiydi

Dişleri bembeyazdı

Kesilen her şey bembeyazdı

O dişleriyle vardı, ben yoktum

Seylan taşlı iğnenin altındaydım, ben yoktum

Hayrünnisa vardı, ben yoktum

Üç gün üç gece geçti, ben yoktum

On gün daha geçti, sonra ben günleri unuttum

Bir kuşluk vaktini iyi hatırlıyorum

İçerenköy'deki tozlu bir yolu

Postacıyı

Terziyi

Oyanmış limonluğu

Çiçek satan adamı

Bir otobüs durağını iyice hatırlıyorum

O yoktu.

Ve bir sabah ben vardım

Koskoca bir konağı bir başıma soydum

Yer halılarını çıkardım, kalın kadife perdeleri

Maun konsolu, Çin porselenlerini, gümüş takımlarını

Hatırlıyorum

Mineli pandantifleri çıkardım, altın zincirleri, pırlanta yüzükleri

Büyük kristal avizeleri, sedefli koltukları

Bursa çatmalarını, Beykoz koleksiyonlarımı, minyatürleri

Hepsini, hepsini bir bir çıkardım

Tutkuyla çıkardım, şehvetle çıkardım

Öfkeyle

Kanını akıtaraktan konağın

Hatırlıyorum

Konakta o gece konakla kaldım.

BİR GENELEV KADINI VE...

Girdi

Sırtında eski bir ceket vardı

Bir yerlerden sızmıştı sanki, gün ışığı gibiydi

Sarışındı

Önce bir süre kapının önünde durdu durdu

Gölgelendi, inceldi, beni gördü

Pek önemsemedim

Baktı, hiç konuşmadı

Oysa bir İsa tasviri gibi uçumluydu, güzeldi

Yer gösterdim, oturmadı

Bir sigara yaktım, ona da verdim

Aldı

Sigarasını ben yaktım

Kısa bir gülümseme yürüdü dudaklarından

Benim dudaklarıma da geçti

Çocuklar gibi kızardım

Öteki kızlar gülüştüler

Ben kendimi sevdim, güvendim

Saçlarımı düzelttim, göğsümü biraz kapadım

Bana elini uzattı, ellerimiz birbirine değdi

Sıcaktı, inceydi, kıskanırım anlatmaya bu eli

Ağır ağır odama çıktık.

Girdi

Açık pencereyi kapadım

Perdeyi çektim

Arkamı döndüm, yavaş yavaş soyundum

Bileğimdeki saati çıkardım

Sigaramı söndürdüm

Tam o zaman..

Zaman da değildi belki

Önce korkunç bir gözyaşı seli

Sonra alabildiğine bir kayalık

Kayaların üstünde bir kertenkele

Ardından bir ormanın uğultusu

Binlerce kanat sesi

Sağ elinde bir bıçak

Yok, hayır, bıçak da değildi

Vuran, ezen, öldüren bir el

Ve eller

Ve dişler

Kendimden geçtim.

Bir daha gelmedi, hayır, bir daha hiç gelmedi

Ama onunla ben

Ne zaman istedimse o zaman yattım.

RUHİ BEY VE LİMONLUKTAKİ YANGIN

Niye lmalı öyleyse

Aşk mutlu bir sürgünlükse.

Üvey annemdi benim, ben sarışındım

On altı yaşındaydım, sarışındım

Bulanık çıkmış fotoğraflar gibiydim, görünümsüz

Yalnızdım, karışkıktım

Beni tanıyan kimseler yoktu

Hiç yoktu

İçime kapanıktım

Büyük ağaçların altında

Havuzun kırık taşları arasında

Bilmezdim mutluluk nedir

Bilemezdim

Alıp başımı gitmek isterdim

İsterdim ama, kalırdım

Sanki kar yağışlarının ardından

Uzun süren kar yağışlarının ardından

Sevimsiz bir lunaparkta

Kimsesiz bir atlıkarıncaydım.

Bir limonluğumuz vardı, öğle saatlerinde

Bazen o limonlukta uyurdum

Karışık düşler görürdüm

Yalnızlık?

O bir başına kalırdı, ben bir başıma kalırdım

Sanki hiç tüketilmeyen bir otobüs durağı

Gibi kalırdım

Bir gün

İçeri girdi, uyanıktım

Yarı uzanmıştım, uyanıktım

Bir üşümüşlüğü tutuyordum yüzümde, uyanıktım

Dudakları aralıktı, ben uyanıktım

Öyle bir süre durdu, baktı

O baktı ben de baktım

Yanıma usulca uzandı

Uzandığını görmedim, ama uzandı

Dağıldı, uçtu, bir gülüş gibi uzandı

Önce şaşırıdım

Önce hiç kıılmıdamadım

- Yalnızlık biraz azaldı -

Saçlarımı sevdi, hiç kıılmıdamadım

Bir biçim değildim sanki, bir nesne, bir şey değildim

Biraz utandım

Sokuldu bana iyice, bana sarıldı

Dudaklarımı aldı, dudaklarımı taşırdı

Köpüren sütler gibi taşırdı

Köpükler içinde kaldım

- Mevsim her zamanki gibi yazdı -

Birden beyaz bacaklarımı gördüm

Sonra her şeyi gördüm

O her şeyi ben ilk defa gördüm

Ses çıkarmadım

Ses çıkarmadım, köpüren sütler gibiydik

Beni yeniden öptü, üstüne çekti beni

Köpüren sütler gibiydik

Limonlar beyazlandı

Bir limondan başka bir limona geçtik

Bir limondan başka bir limona geçtim

Gözlerim süt gibiydi, sayısız gözlerim vardı

İlk defa vardı

Upuzun sürdü, kısacık sürdü

Beni bıraktı

Ayağa kalktı, saçlarını düzeltti

Süt dindi

Ama ben kaldım

Çoraklar, çöller, tuzlu denizler gibi kaldım

O gözlerini dikti bana

- Ben suyun yanması gibi tuzda -

Anlamsız, uzun

Gizli, korunaklı

Yüzüyle itermiş gibi ilk defa gördüğü bir yaratığı

Yıllarca, ama yıllarca

Baktı baktı baktı.

Kimseye bir şey söylemedim

Ama bir daha gelmedi

Ne sevgi, ne nefret, ne önceleri bir şey duymadım

Sadece gelsin istedim

Uyanık bekledim

Gelsin istedim

Ama bir daha gelmedi.

Anladım neden sonra

Anladım kötülük olsun diye geldiğini limonluğa

O bembeyaz dişleriyle yoktu, ben vardım

Üç gündüz daha geçti, ben vardım

On gün daha geçti, sonra ben günleri unuttum

- Unutmak! ben büyüdükçe o benim çocukluğum -

O yoktu

Beni uyardı, beni yalnız bıraktı, anladım

Çocukken vururdu, kanatırdı, ezerdi

Bu kez de

Anladım severekten

Okşayaraktan yapmak istedi aynı şeyi.

Üvey annemdi, ben sarışındım

O da sarışındı

Beni uyardı, beni yalnız bıraktı

(Açık saçık giyinirdi, pek anlamazdım

Dudaklarını ıslak tutardı, pek anlamazdım

Şehvetle aralardı, bembeyaz dişlerini görürdüm

Bembeyaz dişlerini görürdüm

Bembeyaz

Kalçalarını okşayaraktan tutardı.)

O günden sonradır ki iyi tanıdım ben kanı.

Bir gece uykudaydı bütün konak

Gizlice bahçeye çıktım

Yaralı bir hayvan gibi sürünerekten

Sokuldum limonluğa usul usul

Döktüm bir şişe gazı ve limonluğu yaktım.

KISA BİR NOT:

KONAKTA SON GÜN VE..

Ve yıllarca sonra kadının ölüsünü

Bir bulantı cenazesı gibi kaldırdılar içimden.

O gece konağın bütün lambalarını yaktım

Elimde bir içki şişesiyle ben

Sanki bir insan şehrayını vardı da, ben

Gecesiz bir sarışındım

Gecesiz bir sarışındım ve işte

Bütün kapıları açtım kapadım

Kırdım parçaladım elime ne geçtiyse

Biblolar mı olur, yağlıboya tablolar mı, kristal takımlar mı

Elime ne geçtiyse

Açtım pencereleri dışarı attım.

Durmadan atıyordum, eşyalar bitmiyordu ki hiç

Eşyalar bitmedikçe öfkeyle içiyordum

Ve kinle

İniltiler duyuyordum aşağıdan yukarıdan

Ve bağrışmalar

Ve ıgıllıklar duyuyordum bir de
Tanıdığım artık ve bildiğim iyice
Acayip hayvan seslerine benzeyen
- Konak ki bir şimşekti de, elle düzeltilmişti sanki bir yağmur öncesinde -
Uşaklar evlatlıklar birbirine giriyordu
Birbirlerinden çıkıyorlardı
Aralarına karıştım
Boşaldım boşaldım boşaldım
Ve bilirdim, biliyordum, süresiz bir sarışındım
Başkalarını da çağırdım daha sonra
Ve karşıladım.
Oramlakarşıladım, en çok oramla
Kapıda karşıladım, düşümde karşıladım
Bir sürü adamlar geldi,o bir sürü adamla bir sürü kadınlar
Nerde kim varsa işte bir bir geliyordular
Mutsuzlar, umutsuzlar, uyumsuzlar
Ellerinde paketlerle geliyordular - neler yoktu ki -
İçkiler, çiçekler, pastalar
Küçük küçük paketler, büyük büyük kutular.
(Ah, ne de çok şeyleri vardır da, nasıl
Hep böyle yerinde harcar bu kentsoylular.)
Giysiler giysiler gene giysiler
Fiyonklar, boncuklar, payetler

Değerli - değersiz, sahici - yalancı

Türlü türlü iğneler, yüzükler ve kolyeler

Önce hep nasılsınızlar, lütfenler, oturamaz mısınızlar

Denenmiş iç geçirmeler, gizliden bakışmalar

Ve yaldızlı cümleler

Bu pazar ne yaptınız? Hangi pavyonda? Sahi mi?

İğreti kahkahalar, ucuzundan gülmeler

Bacak bacak üstüne atmalar, yerlere uzanmalar

Sigaralar içkiler

Sonra gene içkiler, hiç bitmeyen içkiler

Ve dudaklar ve gözler, ince uzun boyunlar

Memeler, kalçalar, kışlar, falluslar

Ve yavaştan seviciler, ibneler

Poz kesen jigololar.

(Nasıl da vaktini bilirler her şeyin

Ve vaktinde girişirler herşeye bu kent soylular.)

Sabaha karşı duruldu her şey

Gidenler, gelenler, yeniden gidip gelenler

Duruldu konak

Denizanaları gibi açıldı kapandı

Sızanlar mı dersiniz, uyuyup kalanlar mı

- Elle düzeltilmiş bir yağmur sonrası mı acaba -

Bir ara yağma edildiydibütün kamçılar

Ne kalmışsa kırıp dökmediğim

Fırlatıp atmadığım

Yağma edildiydi gümüş şamdanlar

Saatler, konsollar, sehpalar

Perdeler, avizeler, halılar.

(Bilmezsiniz siz, bilemezsiniz

Görseniz nasıl ince

Nasıl da kibardırlar bu kentsoylular.)

Kanadı kanadı kanadı o gece bütün konak

Görkemli bir Kadın kaburgasını andıran konak

Bahçede acı acı bağıran tavuskuşları.

(Kim ne derse desin iyi bilirler kovulmayı da

Azıcık sırtırlar, azıcık da şakaya filan alırlar

Ve usuldan ve bozmadan hiç durumlarını

Çıkarlar kırıtaraktan dışarı

Yalanla avunurlar, yalanla korunurlar

Bilmezler utanmayı hiç bu kokuşmuş kentsoylular.)

Yaktım konağı da o gece

Bir daha, bir daha yaktım

Yüzlerce, yüzbinlerce yaktım hiç usanmadan

Aklımda bunlar kaldı sadece.

Soluksuz sessiz

Gölgesiz devinimsiz

Bir Ruhi Bey olarak Ruhi Beysiz

Kentin içine kadar sokuldum.

Ağzımın içi zehir gibiydi

Tuttum bir sigarayaktım

Kravatımı düzelttim

Ayakkabılarımı sildim

Ve sordum:

- Ben Ruhi Bey nasılım

- Sahi siz nasılsınız Ruhi Bey

- İyiyim iyiyim.

BİR OTEL KATİBİ

Anlamadığım şu

Ben neden bir otel katibiyim

Eskiyim, renksizim, kimsesizim

Yontulmuş kalemlerden, sosisli sandviçlerden iğrenirim

Papazlardan, homoseksüellerden iğrenirim

Kız kurularından ve saldırgan dullardan

Ve yaşlı adamların sararmış dudaklarından

Ve deli saraylılardan, onların aybaşı kokularından

Kendimden kendimden

Ve nedendir ki ben

Sararmış bir sürahide kirli bir su gibi bekletirim.

Günlerden ne? Pazartesi! İyi bilirim

Ama gün nedir bilmem

Çiylerle çiçeklerle çamlarla doldurulmuş gün

Göğsü bir martı göğsü gibi denizlere değen

Parklarda bahçelerde göz dolduran gün

Bir çocuğun gözlerinden gözyaşı içen

Sesini bir ayın gibi uzaklardan duyduğum

Gün nedir.

Kokular vardı ayrı ayrı, ben unutmuşum

Hepsi şimdi bir otelin kokusu

Kullanılmış çamaşırların ve bavulların kokusu

Ve telefonların ve kapısı açık helaların

Ve hasta soluklarının, tozlu yer halılarının

Sabahlara kadar yanan ampullerin kızgın

Birbirine karışmış, değişmeyen kokusu.

Ruhunda kasvetin suyunu buldu

Kimdir

Olsa olsa bir otel katibidir

Bir otel katibi her yerde bir otel katibidir

Gözlüklü ve tedirgindir

Hiç yıkanmamış gibidir, parmakları sarıdır

Ön dişleri çürüktür, avuçları terlidir

Yıllar var ki bir kumaş düşler kendine

Ve bu yüzden olacak sanki biraz terzidir.

Sorarım - ki otel katipleri sorar - bir terlik nedir

Terliğin yenisi yoktur

Geçmişini yoktur, geleceği yoktur

Yeri ve kimliği zaten yoktur

Bir terlik bir terliktir o kadar.

Bilirim kötünün kötüsü bir oteldir burası

Odalarında hamam böcekleri, sinekler

Pis yataklar, lekeler, sararmış çatlak lavabolar

Peki bir insan nedir

Sorarım - ki otel katipleri sorar -

Bir gün gittikçe ufalıyordum

Düş müydü, gerçek miydi, iyi bilemem

Oturmuş bir küvete kuruyup kayboluyordum.

Şarkıcılar, sokak çalgıcıları gelir en çok

Sokak kadınları, serseriler

Evet, ara sıra Ruhi Bey de gelir

Kan renginde gelir, yolunu şaşırılmış bir böcek gibi gelir

Sapından eğilmiş bir gelinciğin öğle uykusu gibi

Çocuksu hafif

Tam bizim otelliktir

Sanırım elbisesiyle yatar, ayakkabılarıyla

Sabah olunca erkenden kalkar

Ve kalkar kalkmaz başlar içmeye, doğrusu pek anlayamam

Uçak saatlerini sorar, lüks lokantaları sorar bir de

Pek anlayamam

Şu var ki, kendiyle eğlenir gibi sorar

Elinde vapur tarifeleri, kataloglar

At yarışı listeleri

Yanaşır pencereye, ışığa tutar birer birer hepsini

- Otel her zaman loştur -

Bakar bakar bakar.

Nemli bir havlunun yere bırakılışı gibi

Çöker bir iskemleye sonra

- Çoğu zaman böyle yapar -

Sokağa bakar aralıksız

Öyle bakar ki, sokakta bir şeyler olmuş sanırsınız

Sanki bir cinayet işlenmiş, biri parasını çarptırmış

Ya da terkedilmiş bir kadın yakalamış kocasını

Bağırıp çağırıyordur gebe karnını göstererek

Nerdeyse

Hani nerdeyse polisler gelecek

Nerdeyse

Hani nerdeyse polisler gelecek

- Gerçi her türlü olaya tanığızdır bu sokakta -

Oysa işte Ruhi Bey

Görerek bakmıyordur ki bir şeyler anlasanız

İçer bardağındaki son yudumu da

Topundan boşalan bir kurdele gibi

Sarı bir kurdele gibi

Çekip gider az sonra.

BİR OLAY: RUHİ BEY VE GÜLCÜNÜN ÖLÜMÜ

Bir kara parçası sanır insan

Düştü mü başı derde

Kendini açık denizlerde.

Şimdi bir kıyı bile değil

Bir ufuk çizgisi bile değil

Yalnızca ölü

Sabaha doğru yağan karın altında

Kıvrılmış kalmış

Besbelli tutunmak istemiş boşluğa

Kolları havada

Sıkmış avuçlarıyla bir demet gülü

Yayılmış gövdesine bir gülümseme

Ve çevresine

Taş binalara, karanlık pencerelere

Kefeni kardan ve gülden.

Polis arabası kapıya geldiği zaman

Giyimevlerini, mezecileri, postaneyi geçerek geldiği zaman

Arka sokaklardaki birkaç kiliseyi

Cenaze levazımatçılarını ve

Bin dokuz yüz yirmi sekiz modasına göre giyinmiş bir kadının bir anlık ölüsünü

Geçerek geldiği zaman

Bir kamyon et boşaltıyorken bir kasap dükkanının önünde, tam o zaman

Yüzü sabunlu bir otel müşterisinin elinde traş makinesiyle

Pencereden sarktığı zaman.

Polis arabasını görmeden önce

Her yanı aynalarla çevrili bir meyhanedeydim

Sırçaları dökülmüş aynalarla

Parça parça görüyordum kendimi

Dışarda kar vardı, kirli kar

Isınmak için konyak içiyordum

- Isınmak için mi dedim, tuhaf -

Dışarda kar vardı

Saat dokuzu on geçiyordu, Balıkpazarı'nın her günü sabahı

Yıllardır hep aynı sabah

İri bir kayabalığının içbükey karnı

Ve binlerce, on binlerce kedinin hep birden

Kente hiç uymayan bir yaratık gibi kımıldandığı

O sabah.

Polis arabası kapıya geldiği zaman

Aynalıpasaj'ın düğmecileri, gömlekçileri

Yüzükçüleri, bilezikçileri, tuhafiyecileri

Dükkanlarını açık unuttukları zaman

Ve dükkanların üstündeki heykelciklerin

Bir yas törenine hazırlanır gibi

Anlatımlarını değiştirdikleri zaman

Balıkçıların balıkların karşısında en iyi durdukları zaman

Ayakta çay içtikleri zaman

Mermer masaların altından yorgun gövdeleriyle

Çıktıkları zaman serserilerin

Ve Pasaj temizlenmeye ve karlar kürenmeye başladığı zaman

Masmavi iki yengeç gibi bakmaya başladığı zaman gözleri garson Vasil'in

Tam o zaman.

Polis arabası kapıya geldiği zaman

Üç kişi siyah bir otomobilden indiler

Üçü de sivildi, ellerinde çantaları vardı

Ben meyhanenin penceresindeyim

İçerde ve kar içindeydim

Bir demet gül içindeydim

Güle gömülüydüm

Kana.

Polis arabası gittiği zaman

Demir kapının yanında ölü

Gökyüzünü dönemecinin altında

Ve yerde bırakmamak ister gibi sözünü

Elinde bir demet gülle

"Gül, gül!" diye acı bir bağırtıyı uzattığı güllerle

İpıslak saçlarıyla buzdan yatağına uzanmış.

(O zaman ıhlamur ağaçları kardan görünmezdi. Gözlerim azalırdı,

gizlenirdim. Babam koyu kahverengi çizmeleriyle karları ezer ezer

ezerdi çakıltaşlarının ayaklarının altında oynadıklarını duyuncaya

kadar. Annem çatı katının yanındaki sivri kuleden gözlerini ayırmazdı,

yeter ki gök kanasındı beyaz beyaz ve kocaman bir alabalığın karnı.

Uşaklar bir köşeye sinerlerdi, hiç konuşmazlardı, bir kristal sürahi

rüzgardan ürperir titrerdi. İniltiye benzeyen bir ses yayılırdı.

Karanlığa yapışırdım, bir kapı karanlığına, bir duvar karanlığına, bir

yokoluş karanlığına. Ölüm çok uzaklardaydı, o zaman çok uzaklardaydı

ölüm.)

Sordu

Karla kaplı kirli bir cümle

Başında kimler vardı?

Bir, emekli postacı Hüseyin

- Çok adres bildiği için adı pezevenge çıkan -

İki, cenaze kaldırıcısı Adem

- Çıplak kafalı, 3n dişleri 3r3m3ř -

3, akordeoncu kadın

- Hemen hemen hiç konuşmayan, saçları oksijele sarartılmış, Bizanslı bir

kehribar taciri gibi şişman, yaşlı ve kızoğlankız -

Ve sonra 3tekiler

3 Horan Kilisesinin kapıcısı

Çingene algıcılar, bademciler

Lotaryacılar

Bir iki garson

En geride

engelli iğne satan bir kız çocuğu.

Ve onu kaldırdılar, ben g3rd3m

İkinci konyağımı içtim bitirdim

Demir Kapıdan çıkardılar ve g3rd3m

Morg arabasına koydular

Kapısını ittiler, kapı kapandı

Taraklar, istiridyeler açıldı kapandı

Çiçekler titreştiler

Bir balıkçı balık doğradı ve tarttı

Pencereden ekildim.

G3nlerdir ilk olarak g3ld3m, g3l3msedim

Yıllardır ilk olarak

Sanki ilk g3zyaşının tarihini buldum, 3st3n3 çizdim.

Ve sordu gene

Ölümlle kaplı o kirli cümle:

Siz Ruhi Bey nasılsınız

Ben Ruhi Bey nasılım

Anladım anladım

Ve şimdi iyi biliyorum artık nereye.

CENAZE KALDIRICISI ADEM

Bir ölü nedir ki bir ölüm nedir

Acıyla kirlenmektir, acıya sevinmektir.

Siz bilirsiniz, isterseniz biraz gecikiriz

Gelmesine geliriz, birazcık gecikiriz

Ne kadar gecikirsek o kadar iyiyiz

Ben o kadar iyiyim.

Bir zamanlar hamaldım, çelenk taşırdım

En güzel çiçekleri ben sırtımda taşırdım

Caddelerden geçerdim, büyük vitrinlerin önünden

Serlerden bahçelerden güne damlardım

Renklere karışırdım, kentin ışıklarına

İçinden soyulan bir portakal gibi

Kendi içdenizlerimi öper okşardım

Süslenmiş gibi olurdum

Kokular içinde kalırdım.

Sonra bir gün çağırıldılar

Sonra bir gün beni gene çağırıldılar

Artık hep çağırıldılar, dört kişi olduk

Dört kişi gerekiyordu, dört kişi olduk

Ölüleri gördük, ölüler koltuktaydılar

Ölüleri gördük ölüler yatakta

Ölüler giyinik, ölüler çıplak

İşte biz dört kişi buna alıştık

Bizi alıştırdılar.

Omuzlarım kesik kesiktir, nasırlıdır

Her zaman bir ölü vardır omuzlarımda

O kadar ölü vardır ki her yanımda benim

- Ölüler içindeyim! ölüler içindeyim! -

Örneğin bir bardak su içsem bir ölü kayar şuramdan

Su içmeyen bir balık gibi kayar

Ölülere takılmış bir uçurtma gibiyim

Biraz öyleyim.

Ve otel müşterileri, onlar

En inandırıcı ölülerimdir benim

Her biri biri ölümü her gün yeniden yaşar

Camlara yapıştırılmış yüzler gibi

- Unutmak utanmaktır, siz bilirsiniz -

Hüzünsüz, anlatımsız, soğuk

Akşamüstü rengindedirler ve yorgundurlar.

Siz daha iyi bilirsiniz, Hıristiyanları soyarlar

Ölüleri çıplaktır onların

Ne yalan söyleyeyim görünce huylanırım

Yeni ölmüş genç kızlar yeni doğmuş çocuklara benzerler

Görünce huylanırım

Bunu karıma da anlatırım, su dökünürüm

Adım mı, Ademdir, iyi adamımdır.

Karıma anlatırım ya, size de anlatırım

Bir gün bir ölü kaldırdık, Aşkenazlardan

Heni şu Leh Yahudilerinden işte

Gözleri o kadar mavi olan, mavi bir suda yüzer gibi gövdesi

Saçları tütün renginde

Her neyse, uzatmayalım, bir de baktık ki ölünün arka cebinde

Dolarlar, marklar, sterlinler

Önce paylaşmayı düşündük, yalan söylemeyeyim

Götürüp geri verdik az sonra

Götürüp geri verdik, yüz lira aldık

Hepsi hepsi yüz lira

Bir gün bir ölüye asılı iki torba

Torbalar kalçalara inmiş, askılar omuzlarda

İçleri altın dolu

Ölüyse bir okcakarı, Ermeni

Çoluk çocuğu

Elbette geri verdik altınları da.

Ve genç bir kız ölüsünden ametist bir kolye çıkardım

Doğrusu sakladım onu gizlice

Karımdan bile sakladım, karımdan

Niye mi sakladım, uğurdur diye.

Bir karım, iki çocuğum, dört kişiyiz

Kimseler bizimle konuşmaz

Mahallede kahveye çıkmam, anlarsınız

Giderek alıştım içkiye de

Demin de söyledim ya, iyi adamımdır

Benden kötülük gelmez

İnanır mısınız, bir gün gene bir ölüyü kaldıracağız

Tam kaldıracağız, birden farkına vardım

Adam düpedüz yaşıyor

Oysa raporlar filan tamam

Buzluğa girdi mi o anda işi bitik

Başında mirasçılar yas giysileri içinde

Dedim ya, birsdan farkına vardım

Evet, o gün bugündür yaşıyor

Cihangir'de oturur, zengindir

Bir iki kez evine de uğradım

Beni pek sevmez.

Ne de olsa herkes biraz ölüdür

Otel müşterileri en önde gelir

Kendileri soyar kendilerini kendileri giydirir

Büyük kentlerin büyük tabutlarıdır oteller

Nedense işte onlar gökyüzüne gömülür.

Bu sabah on birde bitirdim işimi

Gidip uyuyacağım

Belki de

Ya karımla ya da

Bir başka ölüyle yatacağım.

ACABA

Dönelim

Döndürsün bizi

Kalbin akıp giden bulutlara benzeyen sesi

Yağmursuz bir yağmura açılmış kapılardan

Ve akılda kalan bir yokuştan

Ve yalnız çocuklara özgü o sonsuz sinema koltuklarından

Ve çocukluktan

Dönelim

Dönelim mi biz

Gençlikten, oralardan

Mutluluğu bir kabuk gibi saran mutsuzluklardan

Dönelim mi acıya

Acıya, büyük acıya

Ve soralım mı acaba

Ey büyük yalnızlık! insansan eğer

Bir kaya

Dalgalar yalarken onu

O bakarken kaskatı kalabalıklara

Ah, kalbin bulut bulut akan sesi.

Bütünüyle bir semte benziyor Ruhi Bey

Binlerce, on binlerce kedinin hep birden kımıldadığı

Kedilerden örölmüş birsemte

Ve soğuk bir tuvalde yerini bulamamış renkler gibi

Soğuk ve ayakta tutan çelişkileri

Bir görünümünden bir başka görünüme kolayca sıçranan

Her şeyin, ama herşeyin çok dıştan farkedildiği

Eh belki de bir satır fazlalığı ya da bir satır eksikliği

Belki de genç bir şairden ödünç lanan.

Yürüyor mu, yüremeyi mi düşünüyor Ruhi Bey

Düşünmesi daha mı sonra koyuluyor yola

Nereye gidecek ama, nereye varacak sanki

Yoksa bir oyun tadı mı buluyor bunda

Oyundan atılmaktan korkmayan bir oyuncu gibi

Boşvermiş de sanki oyunun kurallarına

Üstelik son bölümde, perdenin kapanmasına

Azıcık vakit kalmış

Ya da vakit var daha. Ama ne çıkar

Gövdenin yazgıya başkaldırması mı

Ruhi Beyin

Başkaldırması mı yoksa

Vaktinden önce anlamanın şaşkınlığı mı

Vaktinde anlamanın sevinci mi

Ya da biraz geç kalmanın

O gereksiz tedirginliği mi

Hangisi

Ama belli ki sonundayız her şeyin

En sonunda.

DÜŞLÜYOR ÖLÜMÜNÜ RUHI BEY

Niye ölmemeli öyleyse

Yaşamak mutlu bir devinimse.

Ölüsünü bekliyor Ruhi Bey

Bir yanda Ruhi Bey bir yanda ölü

Ve görmemek ister gibi ölüyü

Oturmuş bir iskemleye.

Ben ki bir ölüyü beklemekle geçirdim geceyi

Bir ölüyü ve ölünün bütün inceliklerini.

Getirdiler beni sayrılar evine bir sabah

Asansörle yukarı çıkardılar

Tertemiz bir yatağa yatırdılar - ben böyle istedim böyle oldu -

Oda numaran 283'dü aklımda doğru kaldıysa

Pencereden tepeler görünüyordu, bulutlar ve birtakım kuşlarla devinen tepeler

Yakınımdan geçiyordu bazı kuşlar da

Beyaz bir saat asılıydı duvarda. Duvarın her yerinden

Bembeyaz saatler asılıydı

Ve her şey o kadar beyazdı ki, ayrıntılar

Yılların eklem yerlerini gösteriyordu sanki

Ve bütün eklem yerlerinde koskocaman bir ölü

Ruhi Beyin ölüsü

Hepsi de ur gibi beni

Sarmıştı ur gibi Ruhi Beyi

O gün sigara içtim akşama kadar

- İkinci gün aldılar sigaramı -

Ve saatler biraz sarardı

Sarardı bütün ayrıntılar.

Ve otuz sekizin altına düşmedi ateşim

Yataktan kalkamadım

O gece uyuyamadım sabaha kadar

Koridorlarda ayak sesleri, bağışmalar

Kapı gıcırtiları ve acayip sesler

Bilmem böylece kaçā çıktı beklediğim ölüler.

Üçüncü gün kan şişeleri, tüpler, serumlar

Doktorlar, hastabakıcılar

Aralıksız girip çıkmalar

Gidip gelmeler

Tepelerden pencereye akan kuşlar

Pencereye sıvanan kuşlar

Ve benim mutluluğumun altında

Kararıp yitti bütün ayrıntılar

Bir daha görünmedi

Ve artık hiç görünmeyen

Şişeler, tüpler, serumlar.

Ve o gün ilk defa ölüsünü gördü Ruhi Bey

Soğumuşgövdesini gördü

Donuk gözlerini, durmuş kalbini

Gördü neye benzerse bir ölü.

- Ben Ruhi Bey nasılıım

- Mutlusunuz Ruhi Bey.

Yarın gazetelerde çıkacak ilanlarım

Ruhi Bey öldü

Bu ölüm töreninde mutlaka bulunacağım

Bir daha görmek için ölümü

elenkler yığılacak avluya

Ki benim sayısız ölülerime

Yaldızlı yapraklarını kıpırdatarak bakacaklar

Sevgiyle

Ve babam elinde gümüş kırbacıyla

Bir başına bir ölü

Annem bir limon görüntüsünün önünde giyinmiş ölümlüğünü

Ölüler halinde duracak onlar da

Dışındaki ölüler, içimdeki ölüler

Bir alaşım halinde, donuk güneşin altında

Ve benim mutluluğumun altında

Akıp gidecek bütün kötülükler

Ölümün armaları gibi

Akıp gidecekler en sonunda

Niye ölmemeli öyleyse

Yaşamak mutlu bir devinimse.

KORO

(iek sergicisi, meyhane garsonu, meyhane patronu, kürk tamircisi Yorgo,

Hayrünnisa, genelev kadını, otel katibi, cenaze kaldırıcısı Adem, akordeoncu

kadın, emekli postacı, vb.)

Çelenklerimizle geldik, yoktunuz

Ara sokaklarda, pasajlarda aradık, yoktunuz

Meyhanelere baktık, otellere sorduk, yoktunuz

Nerdesiniz, Ruhi Bey?

RUHİ BEY

O kadar bekledim ki, geliyorum

Ölümümü bekledim, geliyorum

Bir ölüyü ve ölünün bütün inceliklerini

Bekledim geliyorum.

Ben Ruhi Bey, mutlu olan Ruhi Bey

Ölümü gömdüm, geliyorum

Bir sonbahar günüydü, geliyorum

Güneşler buz gibiydi, geliyorum

Ve bütün kötülükler

Ölümün armaları gibiydi

Size anlatırım, geliyorum.

Hepsini, hepsini gömdüm, geliyorum

Havuzun kırık taşlarını - siz bilmezsiniz -

Limonluğu ve kırmızı konağı - siz bilmezsiniz -

Aynalarda kendini seven Ruhi Beyi - siz bilmezsiniz -

Ve bildiğiniz Ruhi Beyi -ya da pek bilmediğiniz -

Gömdüm ben, geliyorum.

KORO

İyi biliriz sizi biz, iyi biliriz

Nerdesiniz Ruhi Bey.

RUHİ BEY

Gömdüm hepsini, geliyorum

Bütün ölülerimi gömdüm, geliyorum.

KORO

Peki ya sonuç, Ruhi Bey, ya sonuç

Biz sizi tanımaz mıyız

Siz ne yaparsınız bundan sonra, biz ne yaparız

Bir bütünün parçalarıyız, bir bütünün parçalarıyız.

RUHİ BEY

Sonuç mu dediniz, ne dediniz, ne dediniz

Sonuç hiç gömülür mü, geliyorum

Ben yalnız ölülerimi gömdüm, geliyorum.

KORO

Doğrusu anlamıyoruz Ruhi Bey

Her insan biraz ölüdür

Biz ki bir bütünün parçalarıyız, biliriz

Her insan biraz ölüdür.

RUHİ BEY

İnsan yaşıyorken özgürdür

Yaklaştım iyice, geliyorum.

KORO

Her insan biraz ölüdür

Biz de biraz ölüyüz.

RUHİ BEY

Ölüler ki bir gün gömülür

İçimizdeki ölüler, dışımızdaki ölüler

İnsan yaşıyorken özgürdür

İnsan

yaşıyorken

özgürdür.